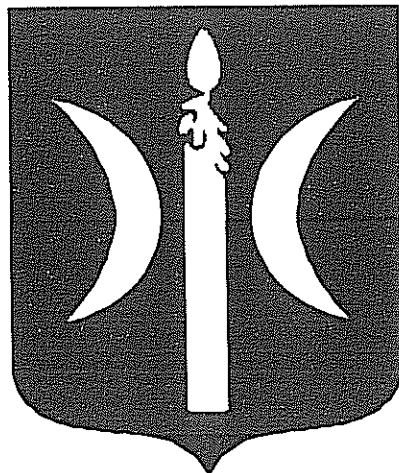

Załącznik Nr 1
do Zarządzenia Burmistrza Świecia
Nr 691/16 z dnia 2 grudnia 2016 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA 2017 ROK**

ŚWIECIE

I. Wprowadzenie

Alkohol – ciekły produkt powstały w konsekwencji fermentacji substancji organicznych. Wspomaganie tego procesu przez człowieka to destylacja. Od tysiącleci alkohole były stosowane przez ludzi w celach konsumpcyjnych oraz jako rozpuszczalniki. Spożywcze wykorzystywanie alkoholu wynika w dużej mierze z jego właściwości odurzających. Ilość i sposób konsumpcji napojów alkoholowych przez konkretnego człowieka ma wpływ na zdrowie i funkcjonowanie zarówno indywidualne jak i społeczne. Nieodpowiedzialne spożywanie alkoholu oznacza dostarczanie organizmowi zwiększonej ilości zawartych w nim toksyn niszczących układ nerwowy i pozostałą strukturę ludzką. W konsekwencji powstaje nałóg oznaczający słabość organizmu domagającego się coraz częstszych i większych dawek groźnych toksyn. Stopniowo człowiek poopada w alkoholizm - groźną chorobę uzależnienia. Jego najbliżsi stają się współuzależnionymi ze względu na różnorodne konsekwencje wynikające ze szczególnych więzi społecznych.

Wiele elementów (tradycje kulturowe, klimat, zaszczości historyczne itp.) złożyło się na to, że nadużywanie alkoholu jest rzeczywistym problemem Polaków od wielu lat. To powoduje zwiększoną odpowiedzialność naszego państwa i jego struktur za ten indywidualnie i wspólnotowo niepożądany proces. Zakres odpowiedzialności państwowej jest szeroki i zawiera się zarówno w aktach prawnych jak i sposobach realizacji.

Samorząd gminny jest zobowiązany do prowadzenia konkretnych działań na podstawie art. 4 ust. 1 i 2 ustawy „O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi” z 26 października 1982 r. (z kolejnymi nowelizacjami). Zakres lokalnych działań realizowanych przez samorząd gminny dotyczy przede wszystkim:

- a. profilaktyki czyli zapobieganiu nadużywania środków odurzających
- b. rozwiązywaniu konkretnych problemów alkoholowych
- c. integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

II. Organizacja Programu

1. Adresaci programu

Problem nadużywania alkoholu nie dotyczy tylko osób z marginesu społecznego, ale także osób na wysokich stanowiskach, a co gorsze dotyka on coraz to młodsze pokolenia, dlatego też program skierowany jest do wszystkich mieszkańców gminy Świecie, którzy zarówno w życiu prywatnym, jak i zawodowym stykają się z problemem alkoholizmu. Jest także skierowany do tych, których dotyczą konsekwencje nadużywania alkoholu w ich rodzinie, czy otoczeniu.

Adresatami programu są:

1. dzieci i młodzież zagrożona uzależnieniem od alkoholu ze strony swoich najbliższych lub osób z ich otoczenia,
2. osoby współuzależnione, także dorosłe dzieci alkoholików,
3. ofiary przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym,
4. sprawcy przemocy,
5. osoby uzależnione od alkoholu,
6. osoby pijące szkodliwie i ryzykownie.

2. Osoba odpowiedzialna za przygotowanie oraz realizację Programu

Na podstawie Zarządzenia Burmistrza Świecia Nr 493/07 z dnia 27 listopada 2007 r. w sprawie powołania na stanowisko Kierownika Świetlicy Profilaktyczno – Wychowawczej w Świeciu i Koordynatora Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, odpowiedzialną za przygotowanie i realizację programu jest Pani Klaudia Subkowska.

3. Współrealizatorzy planowanych celów i zadań

Z uwagi na szeroki zakres działań poświęconych profilaktyce uzależnienia od alkoholu, niezbędna jest współpraca wielu instytucji, które mają bezpośredni kontakt z problemem alkoholizmu. Są to:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- N ZOZ Nowy Szpital w Świeciu,
- Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Świeciu,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu,
- Izba Wytrzeźwień w Toruniu,
- Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia „Promyk” w Świeciu,
- Straż Miejska w Świeciu,
- placówki oświatowe na terenie gminy Świecie,
- Komenda Powiatowa Policji w Świeciu,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Świeciu,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Świetlica Profilaktyczno – Wychowawcza „Gniazdo” na terenie gminy Świecie,
- organizacje pozarządowe,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Świeciu,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Świeciu,
- Miejsko Gminna Przychodnia w Świeciu,

- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Świeciu,
- Prokuratura Rejonowa w Świeciu,
- organizacje pozarządowe
- struktury kościelne.

4. Akty prawne

Obowiązek corocznego uchwalania niniejszego Programu wynika z art. 41 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 487).

Ponadto Program ten realizowany jest na mocy następujących aktów prawnych:

1. ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 487 z późniejszymi zmianami),
2. ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.),
3. ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1818),
4. ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 z późn. zm.),
5. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.),
6. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.),
7. ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 902 z późn. zm.),
8. ustawa z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r., poz. 575),
9. uchwały Nr 54/03 Rady Miejskiej w Świeciu z dnia 30 stycznia 2003 r. w sprawie utworzenia Świetlicy Profilaktyczno – Wychowawczej „Gniazdo” w Świeciu,
10. uchwały Nr 119/08 z dnia 28 lutego 2008 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Świecie na lata 2008 – 2017.

11. uchwały Nr 58/15 Rady Miejskiej w Świeciu z dnia 30 kwietnia 2015 r., w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015 – 2019.

III. Opis zjawiska na podstawie diagnozy

W celu przeprowadzenia diagnozy zagrożeń społecznych na terenie gminy Świecie przeprowadzono anonimowe badanie ankietowe, które objęło dorosłych mieszkańców, uczniów szkół podstawowych oraz gimnazjalnych.

Celem przeprowadzonych badań była analiza skali i natężenia wybranych problemów społecznych, które występują na terenie gminy, w szczególności:

- Sposobów postrzegania problemów społecznych,
- Spożywania alkoholu oraz problemów związanych z jego nadużywaniem, w tym spożywaniem alkoholu przez osoby niepełnoletnie,
- Problemu nikotynowego, w tym palenia papierosów przez osoby niepełnoletnie,
- Dostępności alkoholu, papierosów oraz narkotyków na terenie gminy dla dzieci i młodzieży,
- Spożywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, w tym powszechności problemu wśród osób niepełnoletnich,
- Zjawiska przemocy, w tym przemocy na terenie szkoły oraz przemocy domowej,
- Skali zjawiska uzależnienia od komputera i Internetu wśród mieszkańców gminy Świecie.

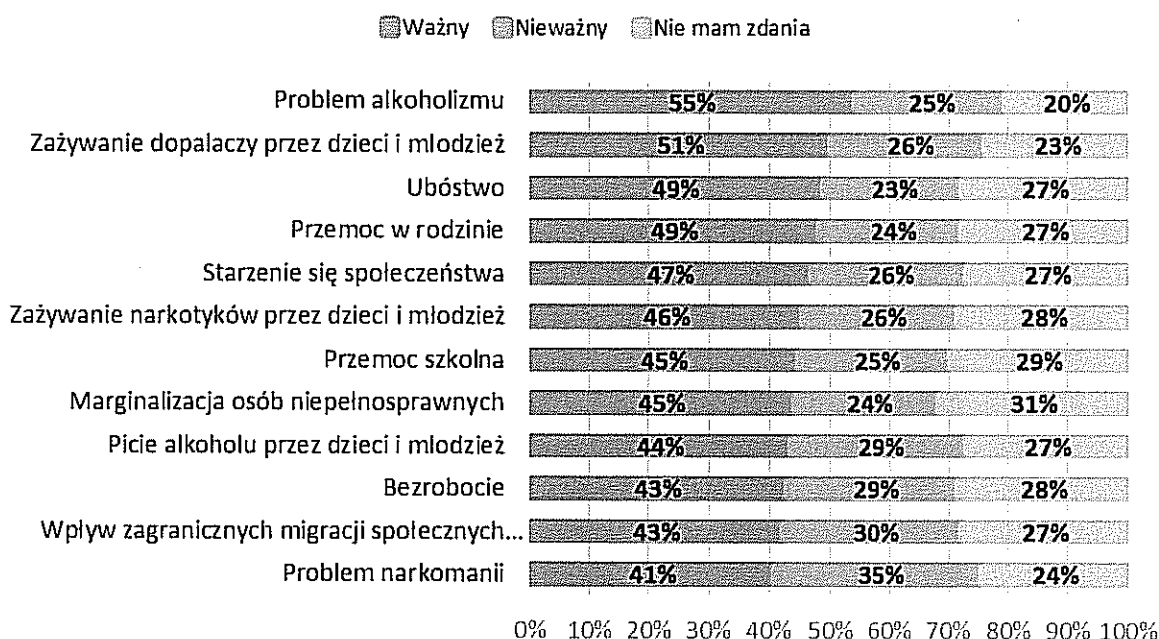
Badanie ankietowe wśród uczniów szkół było realizowane w okresie października 2016 r., co pozwoliło zebranie danych od 460 młodych mieszkańców gminy. W badaniu wzięli udział również dorośli mieszkańcy (150) oraz sprzedawcy (27), łącznie zebrano 637 ankiet.

Zróżnicowany dobór próby do badania pozwolił na pogłębienie badanych zjawisk związanych z zagrożeniami społecznymi na terenie gminy i uzyskanie informacji oraz opinii z różnych środowisk mieszkańców. Na kolejnej stronie opracowanej diagnozy prezentowany jest szczegółowy podział badanej próby.

1. Ocena wybranych problemów społecznych przez dorosłych mieszkańców

Pytanie skierowane do dorosłych mieszkańców gminy dotyczyło oceny istotności wybranych problemów społecznych, z którymi zmagają się gmina. Z zebranych informacji wynika, że stosunkowo wszystkie wskazane problemy są postrzegane przez ankietowanych jako istotne. Do najważniejszych możemy zaliczyć problem alkoholizmu (55% ocen „ważne”) oraz zażywanie dopalaczy przez osoby niepełnoletnie (51%).

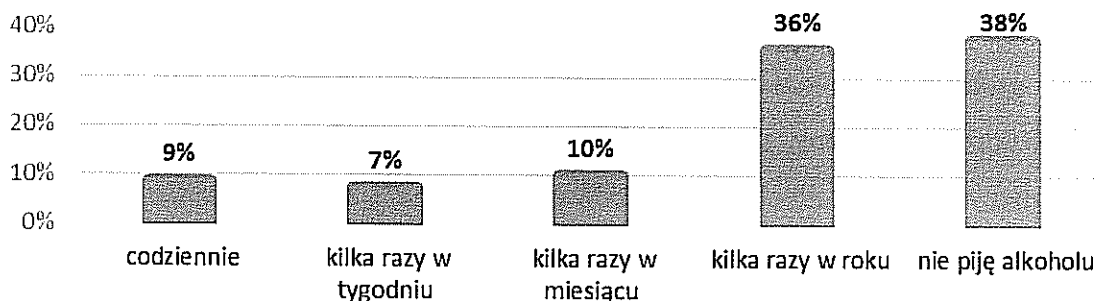
Wyk. 1 Ocena istotności wybranych problemów społecznych

2. Problem alkoholowych wśród dorosłych mieszkańców

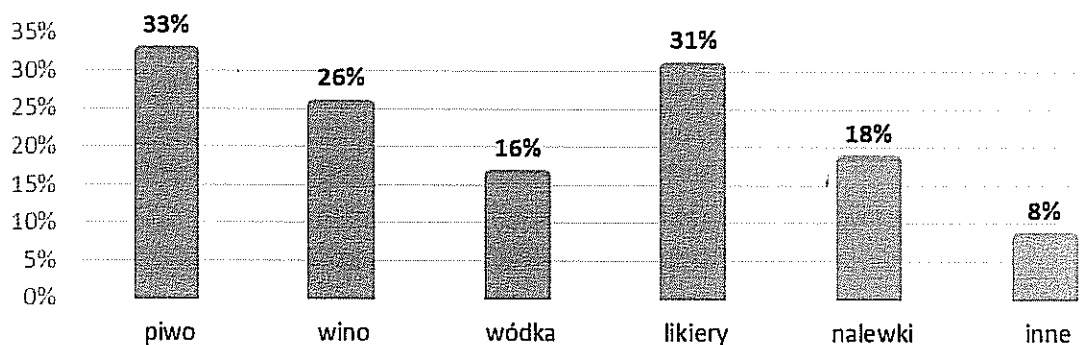
Jeden z diagnozowanych problemów społecznych dotyczył spożywania alkoholu. Udzielone odpowiedzi pokazują, że większość mieszkańców spożywa napoje alkoholowe (62%), wśród nich 36% wskazuje, że pije kilka razy w roku.

Wyk. 2 Jak często Pan/i spożywa alkohol

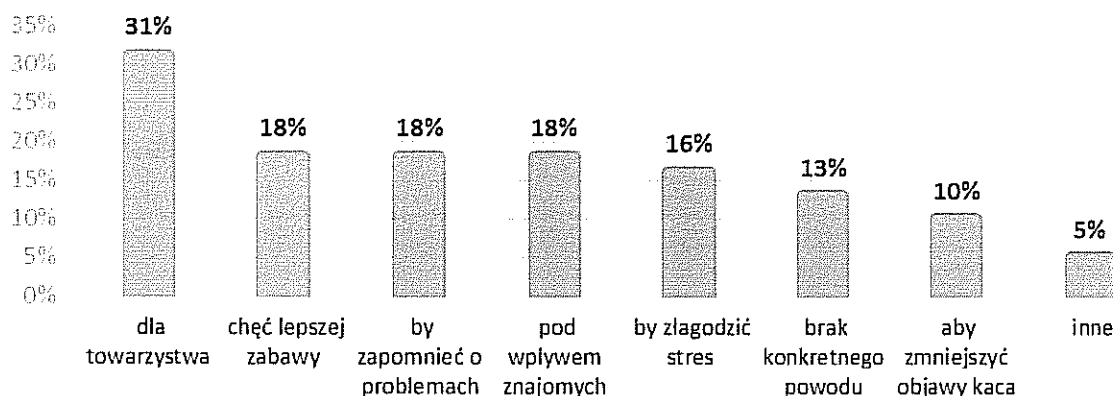
Osoby deklarujące spożywanie alkoholu zostały poproszone o wskazanie rodzaju alkoholu, po który sięgają najczęściej. Najbardziej popularne jest piwo, na które wskazało 33% oraz likier, który wybiera 31% ankietowanych. Po wino sięga ponad co czwarty ankietowany mieszkaniec gminy.

Wyk. 3 Jaki rodzaj alkoholu wybiera Pan/i najczęściej

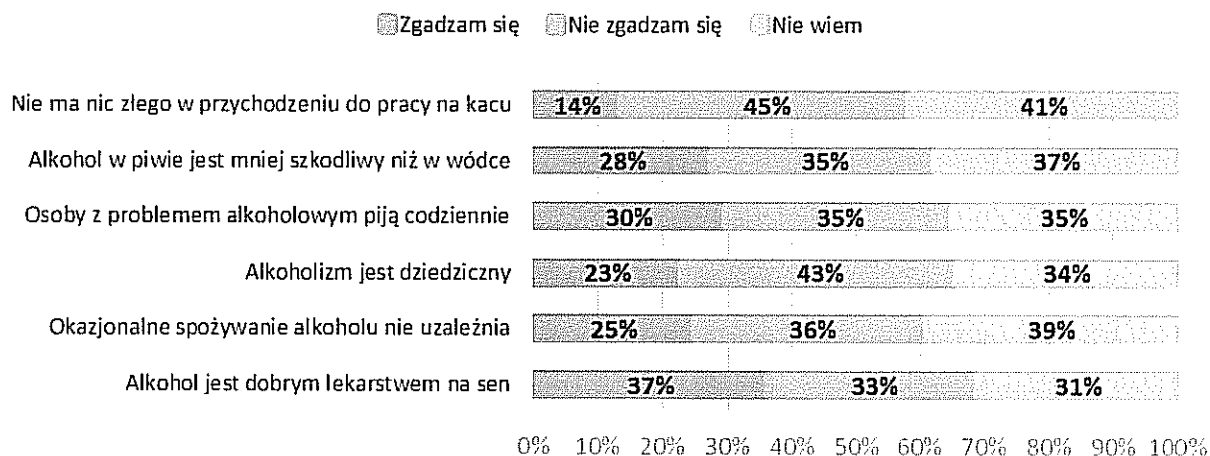
Wśród najczęstszych powodów spożywania alkoholu jest picie dla towarzystwa (31%), niespełna co piąty respondent wskazał na lepszą zabawę, wpływ znajomych lub chęć zapomnienia o problemach (18%).

Wyk. 4 Z jakich powodów sięga Pan/i po alkohol

Ankietowani wykazują zróżnicowany poziom wiedzy odnośnie alkoholu oraz zagrożeń z nim związanych. Z jednej strony 45% sprzeciwia się przychodzeniu do pracy pod wpływem alkoholu, 35% ocenia, że alkohol w piwie jest tak samo szkodliwy, jak ten zawarty w wódce oraz uważają alkoholizm jako chorobę dziedziczną.

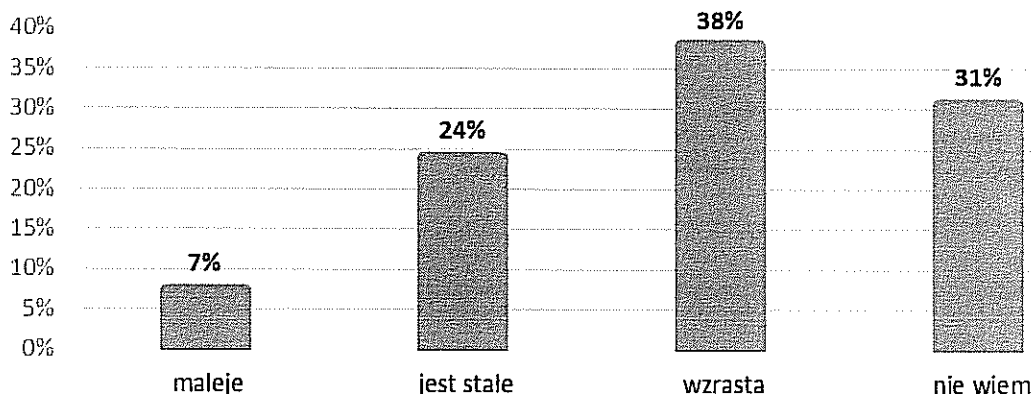
Wyk. 5 Czy zgadza się Pan/i ze stwierdzeniami nt. alkoholu

Z drugiej strony stosunkowo duży odsetek uważa, że osoby z problemem alkoholowym sięgają po niego codziennie (30%), zaś co czwarty mieszkaniec jest zdania, że okazjonalne spożywanie alkoholu nie prowadzi do uzależnienia. 37% postrzega alkohol jako dobry sposób na kłopoty w zasypianiu.

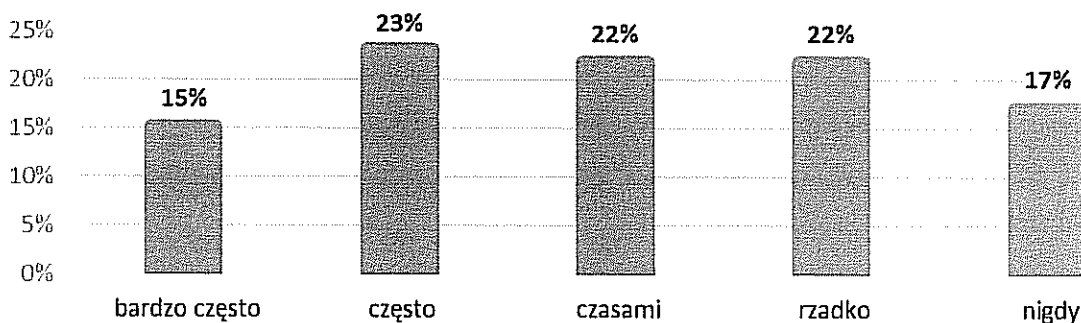
38% ankietowanych ocenia, że na przestrzeni ostatnich lat tendencja spożywania alkoholu przez mieszkańców wzrasta. Prawie co czwarty respondent uważa, że ilość spożywanego alkoholu utrzymuje się na stałym poziomie, zaś 7% jest zdania, że mieszkańcy gminy Świecie piją coraz mniej alkoholu.

Wyk. 6 Ocena tendencji spożycia alkoholu przez mieszkańców

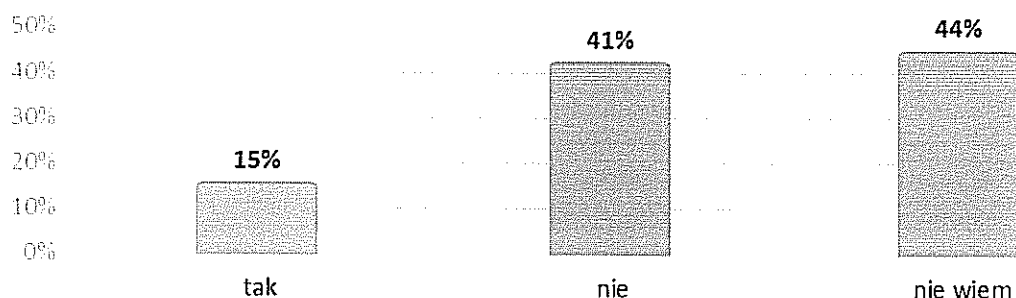
Zdaniem większości mieszkańców biorących udział w badaniu na terenie gminy dochodzi do sytuacji łamania prawa i prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu (83%). Wśród nich 38% jest zdania, że tego typu incydenty zdarzają się często i bardzo często, zaś po 22% uważa, że czasami lub rzadko. Wskazuje to na potrzebę prowadzenia większych kontroli kierowców na terenie gminy.

Wyk. 7 Jak często na terenie gminy dochodzi do jazdy samochodem pod wpływem alkoholu

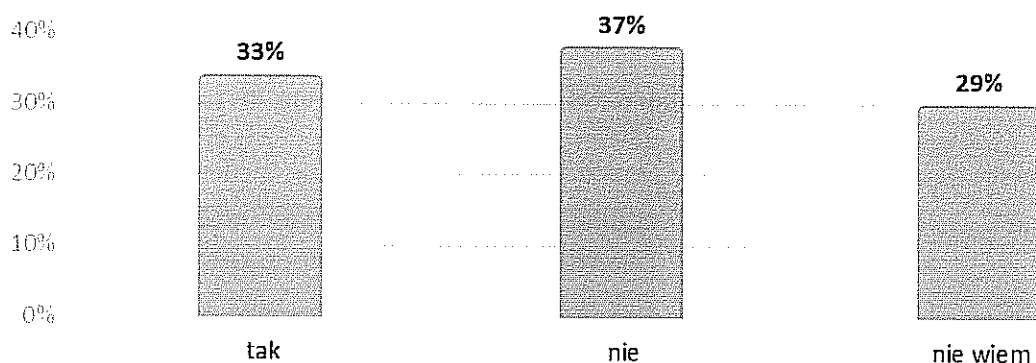
Zdaniem 41% mieszkańców osoby niepełnoletnie na terenie miejsca zamieszkania nie mogą dokonać samodzielnych zakupów alkoholu, przeciwnej opinii jest 15% ankietowanych.

Wyk. 8 Czy w Pana/i miejscu zamieszkania osoby niepełnoletnie mogą zakupić alkohol

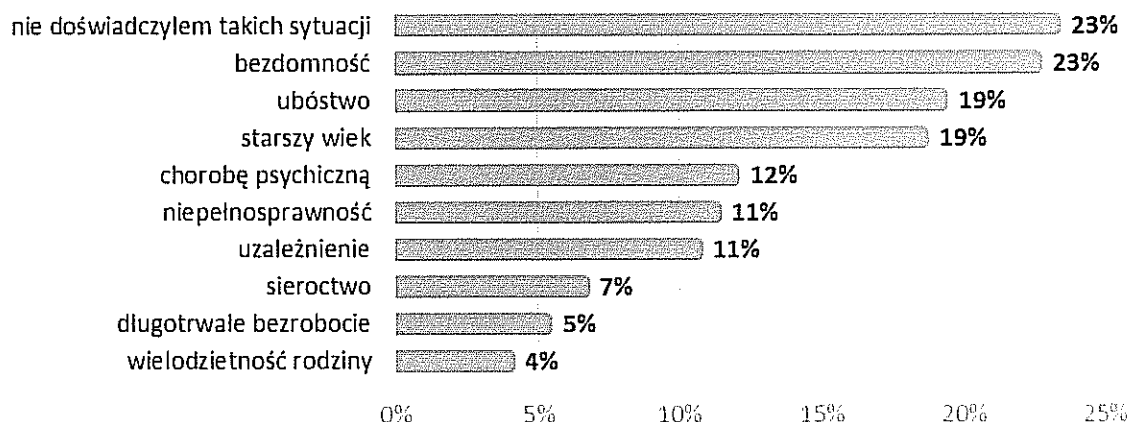
Zdaniem 33% mieszkańców osoby będące w stanie nietrzeźwym mogą dokonać zakupu alkoholu na terenie miejsca zamieszkania, przeciwnego zdania jest 37%.

Wyk. 9 Czy w Pana/i miejscu zamieszkania osoby nietrzeźwe mogą zakupić alkohol

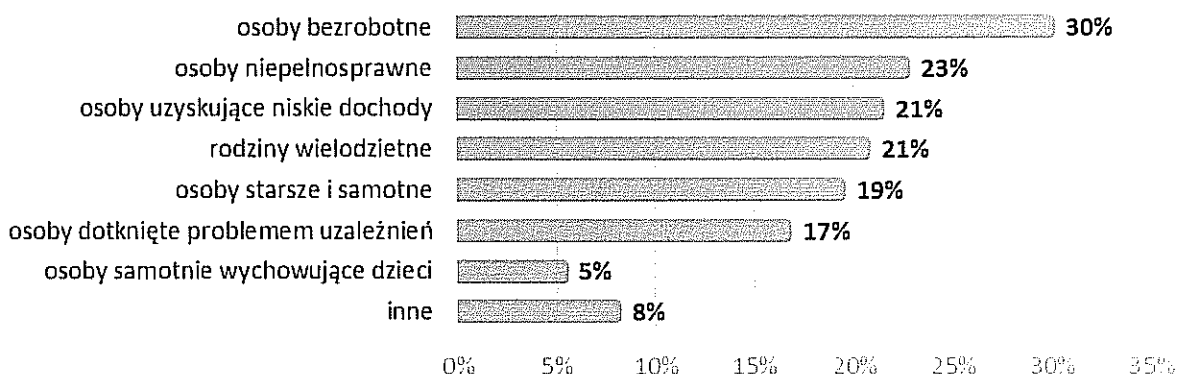
W ankiecie skierowanej do dorosłych mieszkańców ujęto także problem wykluczenia społecznego na terenie gminy. W tym celu zadano szereg pytań diagnozujących sytuacje osób niepełnosprawnych, starszych lub narażonych na bezdomność, m.in.:

Wyk. 10 Z jakich powodów doświadczył Pan/i odrzucenia społecznego

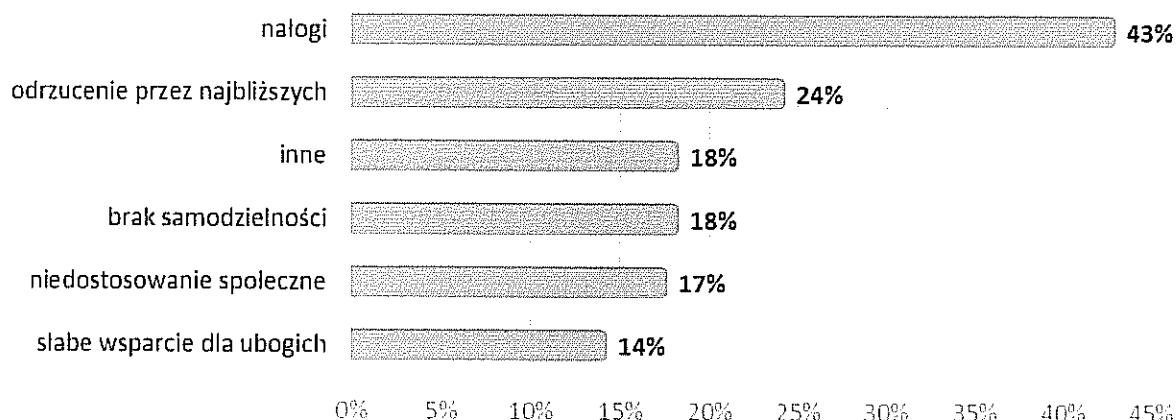
Ankietowani zostali poproszeni o wskazanie powodów, ze względu na które zdarzyło im się doświadczyć odrzucenia społecznego. 23% wskazało na bezdromność, 19% na ubóstwo, 11% uzależnienie.

Wyk. 11 Jakie grupy są najbardziej zagrożone ubóstwem na terenie gminy

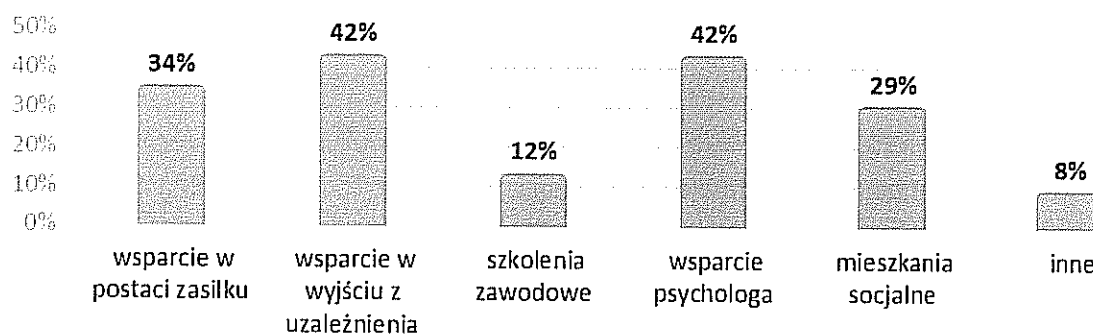
Zdaniem mieszkańców osoby bezrobotne (30%) oraz niepełnosprawne (23%) należą do grup, które są najbardziej narażone na ubóstwo natomiast osoby dotknięte problemem uzależnień stanowią 17%.

Wyk. 12 Jakie są główne przyczyny bezdomności

43% ocenia, że główną przyczyną bezdomności są nalogi, prawie co czwarty ankietowany jest zdania, że odrzucenie przez najbliższych przyczynia się do bezdomności.

Wyk. 13 Jakie formy pomocy są najbardziej trafne dla osób bezdomnych

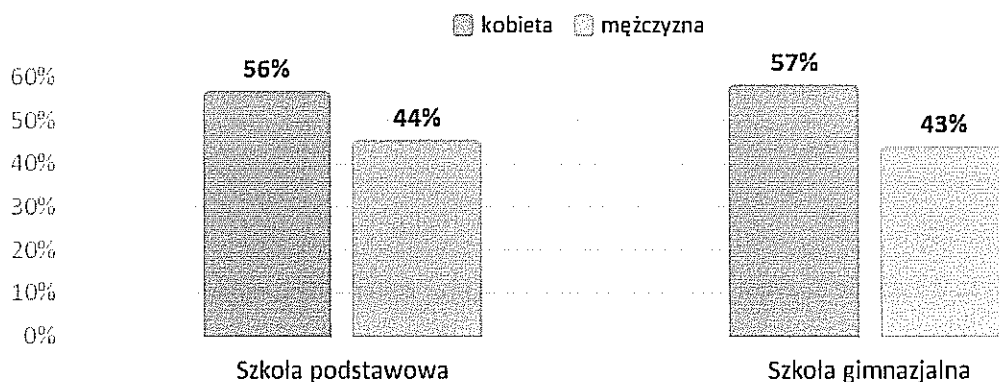
Zdaniem 42% ankietowanych najbardziej skuteczną pomoc oferowaną jest przez psychologa oraz przez osoby lub podmioty pomagające wyjść z nalogów. 34% wskazało na pomoc materialną w postaci zasiłku, zaś 29% na możliwość otrzymania mieszkania socjalnego

3. Badanie dzieci i młodzieży

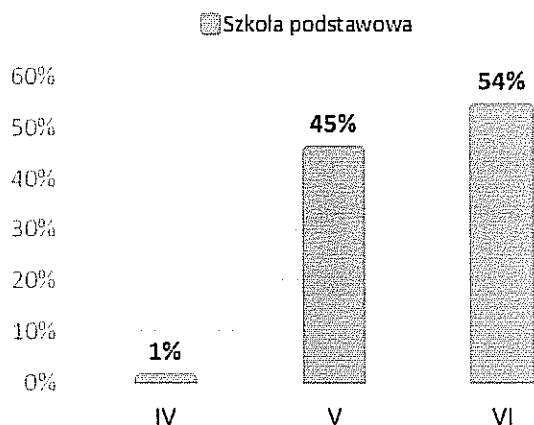
3.1. Struktura badanej próby

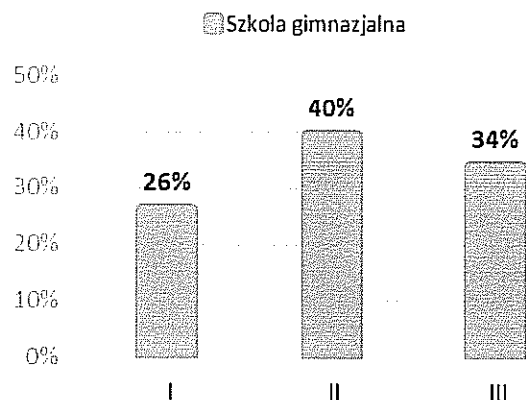
W badaniu dzieci i młodzieży na terenie gminy świcie wzięło udział 255 uczniów szkoły podstawowej oraz 205 uczniów szkoły gimnazjalnej, łącznie zebrano 460 ankiet. Zarówno w przypadku uczniów szkoły podstawowej, jak i gimnazjalnej nieznaczną przewagę stanowiły kobiety (56-57%) względem mężczyzn.

Wyk. 14 Płeć

W przypadku uczniów szkoły podstawowej ponad połowa ankietowanych to uczniowie klasy VI (54%), 45% to uczniowie klasy V, zaś pozostały odsetek to uczniowie klasy IV. W przypadku uczniów szkoły gimnazjalnej 40% stanowili uczniowie uczęszczający do klasy II, 34% do klasy III zaś ponad co czwarty respondent należy do klasy I.

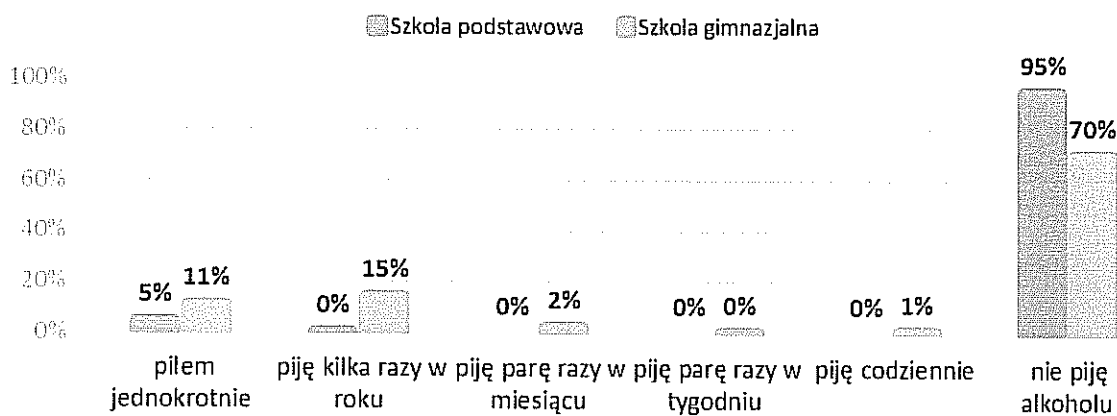

3.2 Problem alkoholowy wśród dzieci i młodzieży

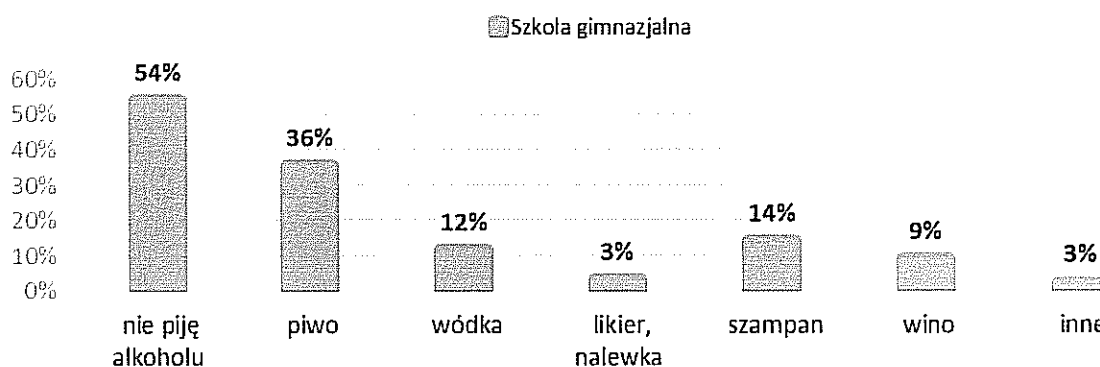
Pierwszym problemem diagnozowanym wśród dzieci i młodzieży gminy Świecie był problem spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie. Z zebranych informacji wynika, że 95% uczniów szkoły podstawowej nie spożywa alkoholu, w przypadku uczniów szkoły gimnazjalnej odsetek negatywnych odpowiedzi jest znacznie niższy i wynosi 70%. Na ryzyko spożywania alkoholu są narażeni przede wszystkim uczniowie szkoły gimnazjalnej.

Wyk. 15 Pijesz alkohol

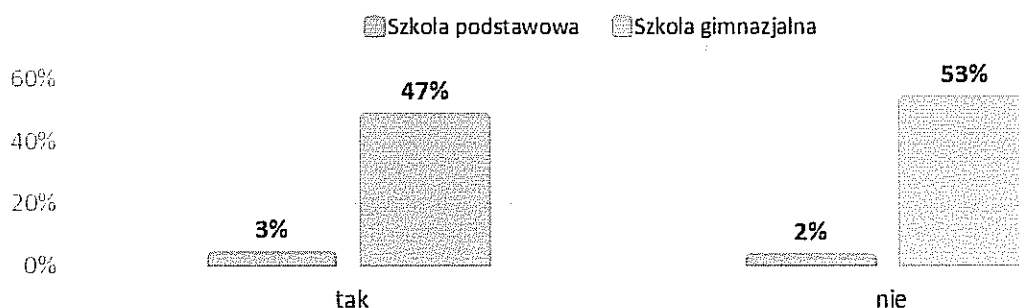
Uczniów szkoły gimnazjalnej, którzy deklaruowali spożywanie alkoholu we wcześniejszym pytaniu poproszono o wskazanie alkoholu, po który sięgają najczęściej. Z zebranych odpowiedzi wynika, że najpopularniejszym rodzajem alkoholu wśród młodzieży jest piwo (36%).

Wyk. 16 Jaki rodzaj alkoholu pijesz najczęściej

Pierwszym problemem diagnozowanym wśród dzieci i młodzieży gminy Świecie był problem spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie. Z zebranych informacji wynika, że 95% uczniów szkoły podstawowej nie spożywa alkoholu, w przypadku uczniów szkoły gimnazjalnej odsetek negatywnych odpowiedzi jest znacznie niższy i wynosi 70%. Na ryzyko spożywania alkoholu są narażeni przede wszystkim uczniowie szkoły gimnazjalnej.

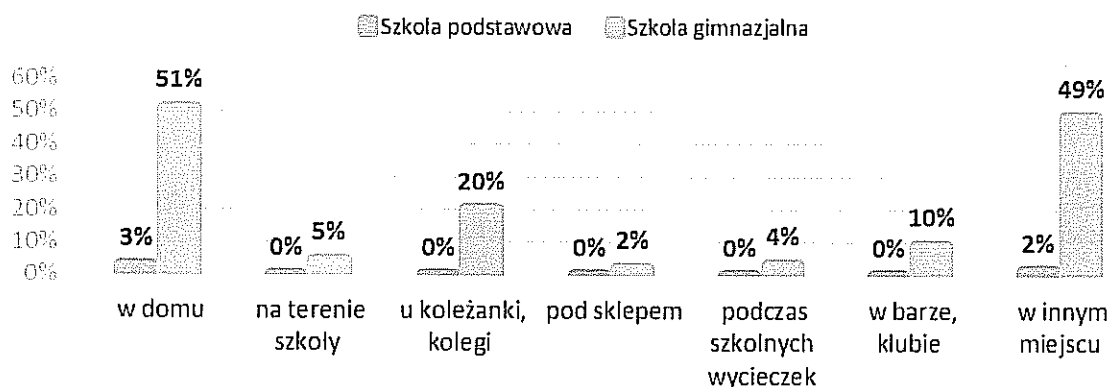
Wyk. 17 Czy rodzice wiedzą, że pijesz alkohol¹

Ponad połowa ankietowanych uczniów szkoły gimnazjalnej, wskazuje, że ich rodzice lub opiekunowie wiedzą o sytuacji spożywania alkoholu. W przypadku uczniów szkoły podstawowej jest to 3%, czyli ponad połowa spośród osób deklarujących doświadczenie w spożywaniu napojów alkoholowych.

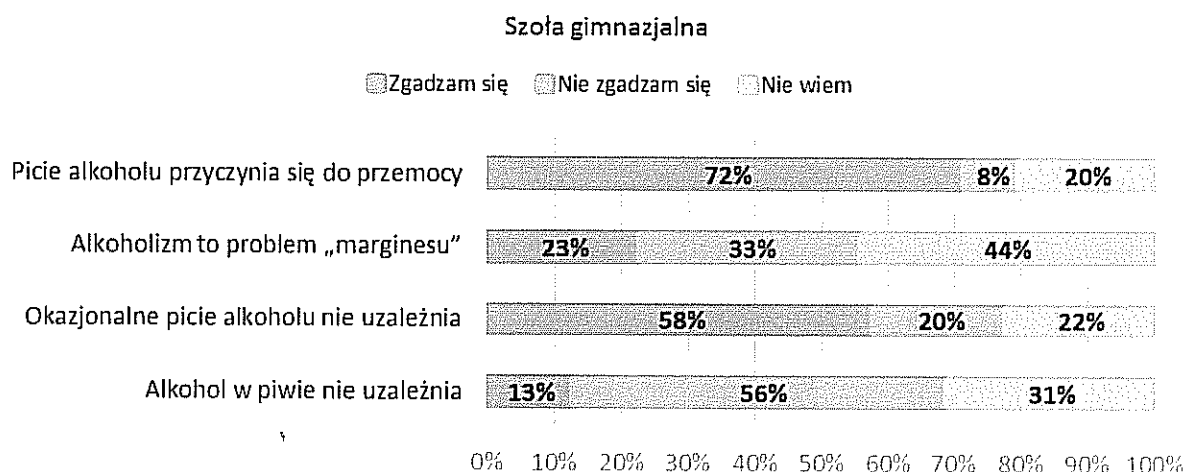
¹ Na pytanie odpowiadali wszyscy uczniowie szkoły gimnazjalnej (100%) oraz uczniowie szkoły podstawowej, którzy w pierwszym pytaniu zadeklarowali spożywanie alkoholu (5%).

Wyk. 18 Gdzie zdarzyło Ci się pić alkohol

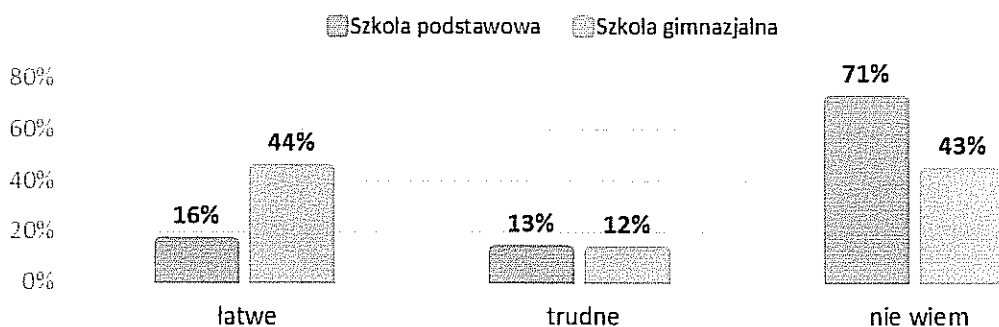
Ponad połowa ankietowanych uczniów szkoły gimnazjalnej wskazuje, że alkohol spożywała w domu, co piąty respondent wskazuje na dom koleżanki lub kolegi. Są to miejsca, w których dzieci i młodzież powinny znajdować się pod opieką rodziców lub opiekunów.

Wyk. 19 Czy zgadzasz się ze stwierdzeniami nt. alkoholu

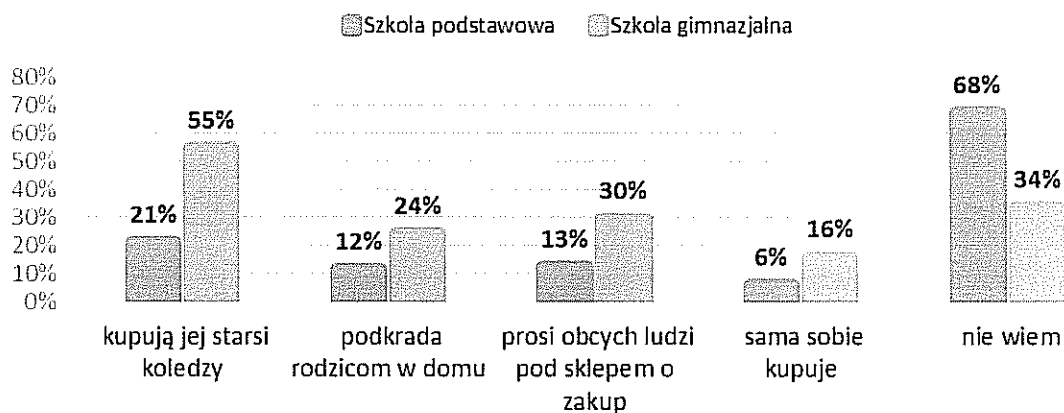
Uczniowie wykazują zróżnicowany poziom na temat zagrożeń związanych z spożywaniem napojów alkoholowych, z jednej strony większość ocenia, że alkohol przyczynia się do przemocy (72%) i alkohol w piwie może prowadzić do uzależnienia (56%). Z drugiej strony pewien odsetek badanych nie jest świadomy, że nawet okazjonalne spożywanie alkoholu może wiązać się z uzależnieniem (58%), zaś problem alkoholizmu nie koniecznie musi dotyczyć osoby pochodzącej z marginesu społecznego (23%).

Wyk. 20 Ocena dostępności alkoholu na terenie miejsca zamieszkania

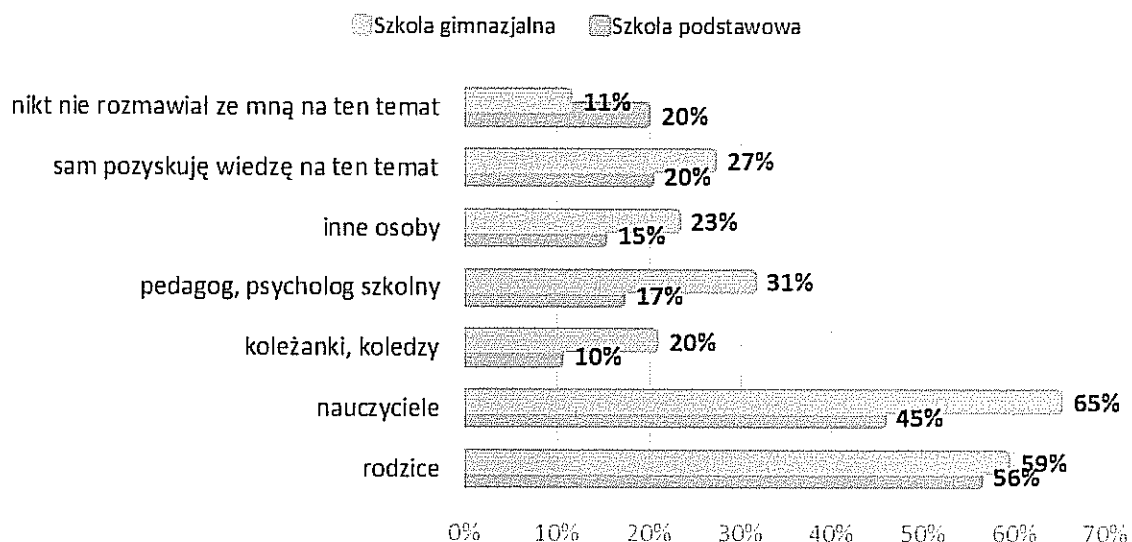
Zdaniem 44% uczniów szkoły gimnazjalnej dostępność alkoholu na terenie gminy jest możliwa i łatwa, co może wiązać się z doświadczeniem w kwestii spożywania napojów alkoholowych. W przypadku uczniów szkoły podstawowych odsetek tych odpowiedzi jest znacznie mniejszy i wynosi 16%. Większość uczniów szkoły podstawowej wykazuje brak wiedzy w badanej kwestii i wskazuje na odpowiedź „nie wiem” (71%).

Wyk. 21 Jak młodzież w Twojej okolicy może zdobyć alkohol

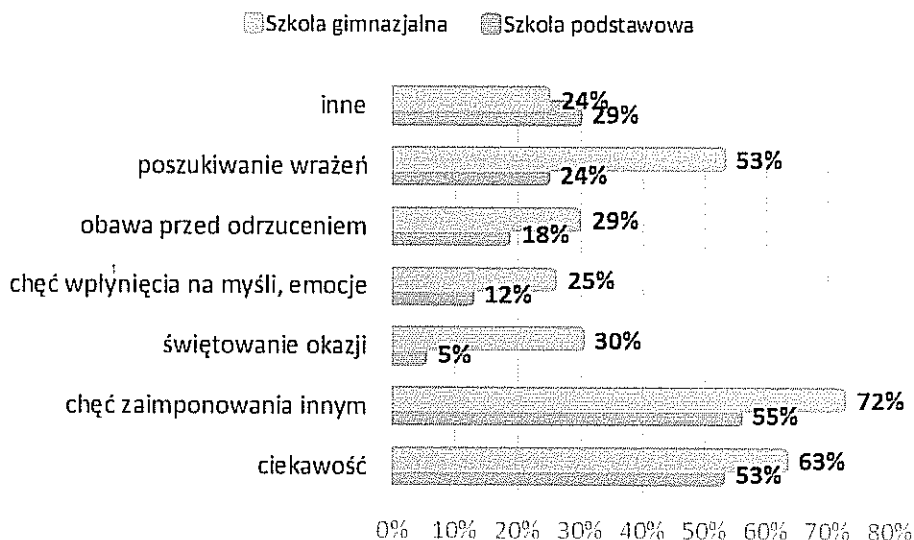
Zdaniem 55% uczniów szkoły gimnazjalnej rówieśnicy chcąc zdobyć napoje alkoholowe najczęściej proszą o pomoc starszych kolegów, 30% wskazało na korzystanie z pomocy obcych osób znajdujących się w pobliżu sklepu, zaś prawie co czwarty ankietowany na podkradanie alkoholu w domu.

Wyk. 22 Kto rozmawiał z Toba nt. działania szkodliwości alkoholu

Osobami, które najczęściej rozmawiają z uczniami na temat działania oraz szkodliwości alkoholu, papierosów i innych substancji psychoaktywnych są nauczyciele oraz rodzice. Na nauczycieli częściej wskazują uczniowie szkoły gimnazjalnej (65% względem 45%).

Wyk. 23 Z jakich powodów osoby w Twoim wieku sięgają po alkohol

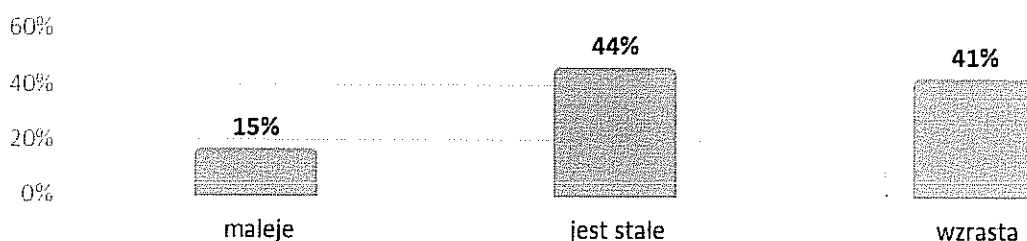
Większość uczniów szkoły gimnazjalnej wskazuje, że ich rówieśnicy sięgają po alkohol, narkotyki, dopalacze by zaimponować innym (72%), zaspokoić ciekawość (63%) lub chcą poszukiwać nowych wrażeń (53%).

4. Badanie sprzedawców napojów alkoholowych

4.1 Problem alkoholowy z perspektywy sprzedawców

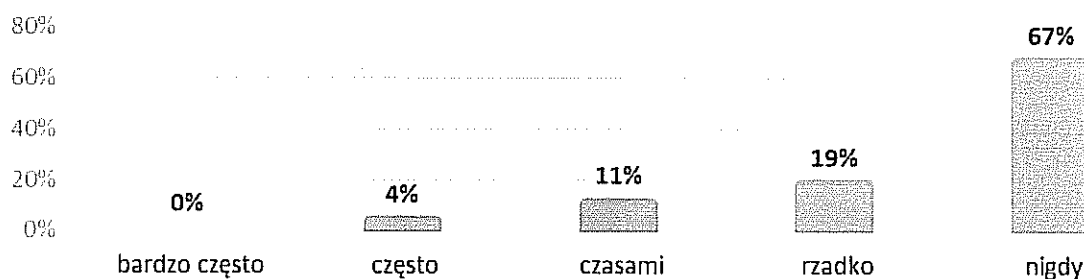
Głównym problemem diagnozowanym w badaniu sprzedawców napojów alkoholu na terenie gminy Świecie dotyczył spożywania alkoholu przez mieszkańców.

Wyk. 24 Tendencja spożywania alkoholu przez mieszkańców gminy

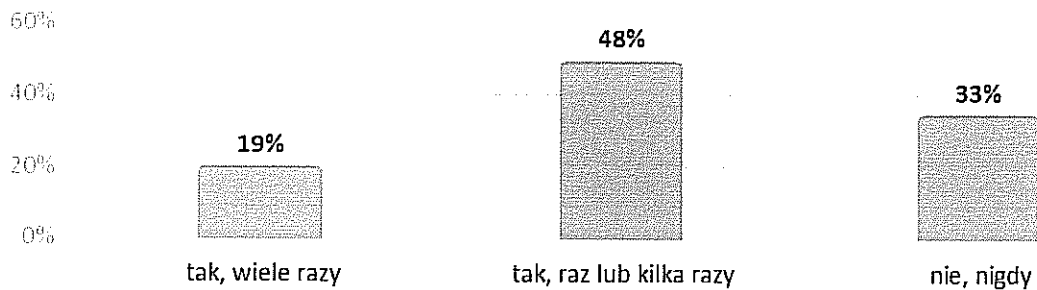
Zdaniem 41% ankietowanych spożywanie alkoholu na przestrzeni ostatnich lat wzrasta, zaś 44% ocenia, że tendencja ta jest stała. Pozostałe 15% ocenia, że mieszkańcy coraz rzadziej sięgają po alkohol.

Wyk. 25 Jak często alkohol sprzedawany jest osobom niepełnoletnim na terenie gminy

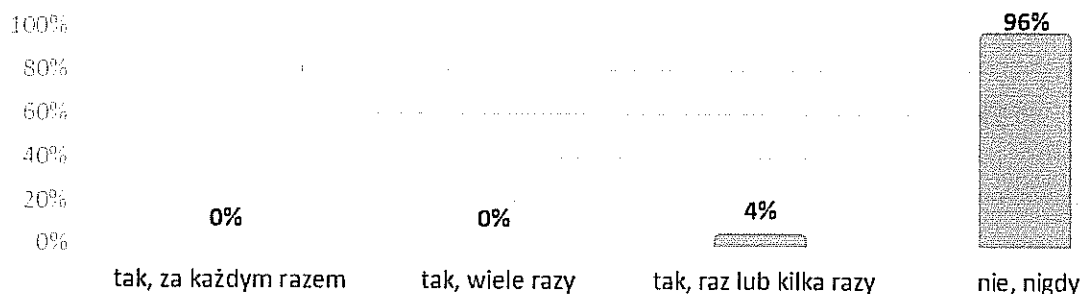
Zdaniem większości sprzedawców na terenie gminy nie dochodzi do sprzedaży alkoholu klientom niepełnoletnim. Zdaniem 19% zdarza się to rzadko, zaś 11% ocenia, że tego typu incydenty zdarzają się czasami.

Wyk. 26 Czy zdarzyło się by osoba niepełnoletnia próbowała kupić alkohol w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie

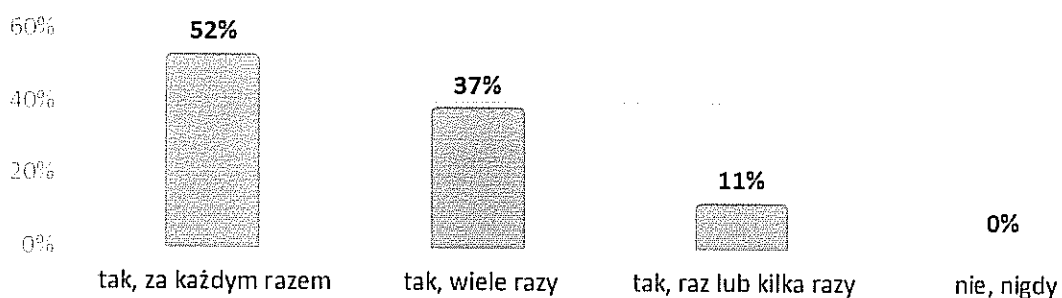
Większości respondentów zdarzyło się, że osoby niepełnoletnie próbowały dokonać zakupu alkoholu w obsługiwanym przez nich punkcie. Wśród nich 48% deklaruje, że sytuacja ta miała miejsce raz lub kilka razy, zaś 19% wielokrotnie.

Wyk. 27 Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobie niepełnoletniej

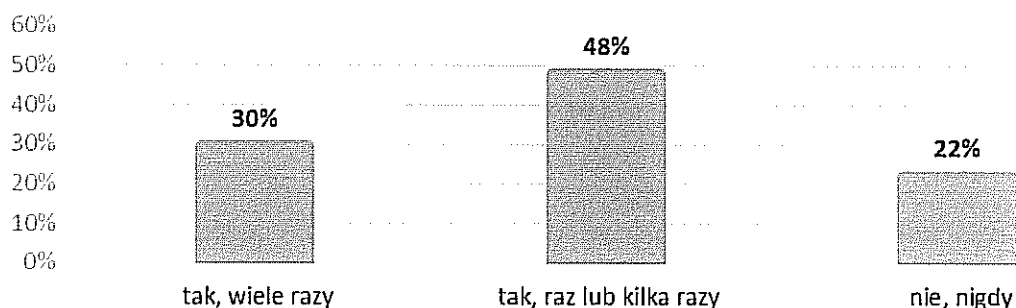
Zdecydowana większość ankietowanych twierdzi, że nigdy nie zdarzyło im się sprzedać alkoholu klientom niepełnoletnim. Pozostałe 4% przyznaje, że zdarzyło im się to raz lub kilka razy.

Wyk.28 Czy zdarzyło się Panu/i kiedykolwiek pytać o dowód osobisty klienta

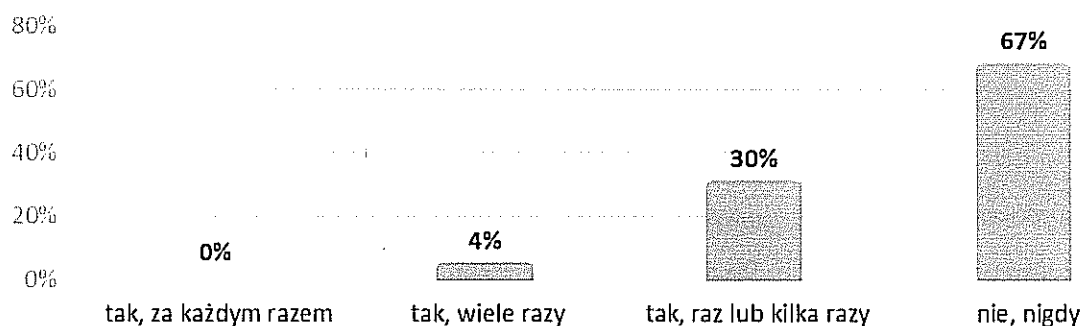
Ponad połowa ankietowanych deklaruje, że za każdym razem pytają o dowód osobisty klienta, gdy nie mają pewności co do jego pełnoletności. 37% sprzedawców robiło to wielokrotnie, zaś pozostałe 11% raz lub kilka razy.

Wyk. 29 Czy osoba nietrzeźwa próbowała zakupić alkohol w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie

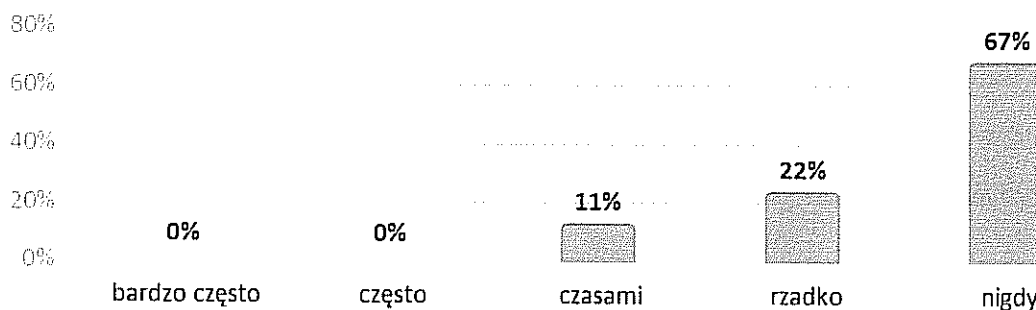
Większość sprzedawców przyznaje, że klienci nietrzeźwi próbują dokonać u nich zakupu alkoholu, prawie połowa wskazała, że zdarzyło im się sprzedać alkohol tego typu klientom raz lub kilka razy. 30% wielokrotnie sprzedaje alkohol klientom pod wpływem alkoholu.

Wyk. 30 Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobie nietrzeźwej

67% jest zdania, że nigdy nie sprzedali alkoholu nietrzeźwemu klientowi, 30% przyznaje, że miało to miejsce jednokrotnie lub kilkakrotnie.

Wyk. 31 Jak często wzywa Pan/i policję z powodu zakłócania porządku przez osobę pod wpływem alkoholu

67% sprzedawców nigdy nie wzywało policji z powodu zakłócania porządku przez osobę pod wpływem alkoholu, ponad co piąty ankietowany robił to rzadko, zaś 11% ocenia tego typu sytuacje jako zdarzające się czasami.

V. Wnioski

Celem badania było przedstawienie wybranych problemów społecznych dotyczących gminę Świecie w odniesieniu do opinii mieszkańców: dorosłych mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej oraz osób pracujących w punktach sprzedaży napojów alkoholowych. Cel ten został osiągnięty w toku weryfikacji zebranego materiału badawczego, będącego podstawą do opracowania wniosków i rekomendacji, które następnie posłużą do tworzenia różnego rodzaju programów pomocowych zmierzających do poprawy sytuacji na terenie gminy, w tym jakości życia jej mieszkańców. Przeprowadzona diagnoza oraz analiza danych umożliwiła:

- Rozpoznanie sytuacji dorosłych mieszkańców gminy, ich opinii i postaw względem wybranych problemów społecznych,
- Zapoznanie się z problemami uczniów szkoły podstawowej oraz gimnazjalnej w zakresie postaw i doświadczeń związanych z zagrożeniem alkoholem, narkotykami, papierosami i przemocą, a także oceny poczucia bezpieczeństwa wśród wybranych osób,
- Poznanie doświadczeń sprzedawców napojów alkoholowych związanych z wykonywanym przez nich zawodem, w szczególności sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim lub nietrzeźwym.

W oparciu o dokonaną analizę problemów społecznych sformułowano zalecenia:

- Działania profilaktyczne na terenie gminy powinny mieć charakter długofalowy i różnorodny. Nie powinny one ograniczać się jedynie do środowiska szkoły – uczniów i nauczycieli, ponieważ przyniosą wtedy znacznie mniejsze efekty. Zdecydowanie korzystnym działaniem jest edukowanie mieszkańców poprzez różnego rodzaju akcje ulotkowe lub

plakatowe oraz kierowanie działań do młodszych uczniów w celu kształtowania prawidłowych postaw oraz świadomości względem istniejących zagrożeń społecznych.

- Istotne jest kontynuowanie prowadzonych działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie gminy, które obejmują wszystkie grupy mieszkańców. Należy podkreślić, że skuteczne rozwiązywanie problemów przemocy domowej, alkoholizmu, narkomanii zależy nie tylko od podmiotów i instytucji, które działają w tym zakresie, lecz także od społeczności lokalnej. Planowane działania powinny polegać przede wszystkim na dostarczaniu informacji o możliwych formach poszukiwania pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucjach. Kluczową rolę mogą odgrywać instytucje cieszące się dużym zaufaniem wśród mieszkańców np. służby porządkowe.
- Zaleca się zwrócenie szczególnej uwagi na wsparcie kadry pracującej w instytucjach pomocowych, szczególnie w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności w zakresie nowoczesnych form pomocy pracy z rodzinami borykającymi się z problemem przemocy, uzależnieniem od alkoholu lub narkotyków. Profesjonalna pomoc pomoże zmniejszyć skutki związane z występowaniem przemocy w rodzinie na poziomie rodzinnym, jak i społeczności lokalnej.
- Specjalistycznym wsparciem powinni zostać objęci mieszkańcy oraz rodziny borykające się z problemem alkoholowym. Alkoholizm oraz przemoc domowa to jedne z ważniejszych problemów społecznych, które dotyczą gminę w opinii jej mieszkańców. Na występowanie przemocy domowej wskazują również informacje udzielone od dzieci i młodzieży szkolnej. Rodzinom z problemem alkoholowym powinny zostać zaproponowane warsztaty lub spotkania, podczas których mogliby uzyskać wsparcie i wzmacniać swój autorytet wychowawczy pod okiem psychologów. Z kolei, na terenie gminy może zostać przeprowadzona lokalna kampania uwrażliwiająca na szkodliwość alkoholu oraz zachęcająca do ograniczenia jego nadmiernego spożywania.
- Dane uzyskane dzięki badaniu młodzieży szkolnej pokazały, że na problem alkoholowy narażeni są przede wszystkim uczniowie szkoły gimnazjalnej. Spośród nich znaczący odsetek deklaruje, że młodzież w ich wieku spożywa napoje alkoholowe. Młodzi ludzie najczęściej sięgają po alkohol w celu lepszej zabawy lub chęci zaimponowania innym, wskazuje to na potrzebę działań profilaktycznych skierowanych do uczniów, które mogłyby im uświadomić negatywne konsekwencje (nawet okazijnego) spożywania alkoholu w młodym wieku.
- Uczniowie szkół oceniają, że zdobywanie alkoholu na terenie gminy jest możliwe, co tyczy się również pozostałych substancji takich jak narkotyki, dopalacze oraz papierosy. Jest to sygnał dla Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, by zwiększyła kontrolę punktów

sprzedaży alkoholu, w celu eliminacji miejsc, gdzie osoby niepełnoletnie mogą dokonać zakupu tego rodzaju napojów. Nacisk powinien być również na każdorazowe sprawdzanie dowodu osobistego młodych klientów w razie próby zakupu alkoholu lub papierosów, ponieważ jak wykazały informacje uzyskane od sprzedawców, nie jest to normą.

IV. Cele i zadania programu

Aby zrealizować powyższe cele główne, ustalono cele szczegółowe:

Cele główne	Sposoby realizacji	Realizatorzy i partnerzy
<p>1. Zwiększenie skuteczności działań związanych z profilaktyką, edukacją oraz prewencją głównie wśród młodzieży</p>	<p>1.1. Uniemożliwienie dostępności zakupu napojów alkoholowych, osobom niepełnoletnim oraz opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej</p> <p>1.2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, • Komenda Powiatowa Policji w Świeciu, • Szkoły w gminie Świecie, • Straż Miejska w Świeciu, • Organizacje pozarządowe,
<p>2. Zwiększenie dostępności do terapii i rehabilitacji dla osób uzależnionych od alkoholu</p>	<p>2.1. Uzupełnienie oferty NFZ oraz zapewnienie odpowiedniej pomocy terapeutycznej</p> <p>2.2. Zapewnienie oferty interwencyjnej, motywującej i leczniczej w sytuacji ostrych problemów alkoholowych, w tym zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • Organizacje pozarządowe, • Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia „Promyk” w Świeciu
<p>3. Poprawa funkcjonowania rodziny, w której występuje przemoc domowa, a także problem nadużywania alkoholu</p>	<p>3.1. Pomoc rodzinom w rozwiązywaniu problemów życiowych</p> <p>3.2. Zapewnienie wsparcia i pomoc w rozwoju dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych</p> <p>3.3. Udzielenie pomocy rodzinom, w których występuje przemoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ośrodek Pomocy Społecznej, • Komenda Powiatowa Policji w Świeciu, • Zespół Interdyscyplinarny, • Zespół Kuratorskiej Służby Zawodowej w Świeciu, • Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Świeciu, • Szkoły w gminie Świecie,

<p>4. Zwiększenie skuteczności działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu • Miejsko – Gminna Przychodnia w Świeciu • Prokuratura Rejonowa w Świeciu • Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Świeciu
	<p>4.1. Zapewnienie większej skuteczności Programu</p> <p>4.2. Wsparcie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, • Ośrodek Pomocy Społecznej w Świeciu, • NZOZ Nowy Szpital w Świeciu, • Komenda Powiatowa Policji w Świeciu, • Szkoły • Straż Miejska w Świeciu

Cel główny Nr 1: Zwiększenie skuteczności działań związanych z profilaktyką, edukacją oraz prewencją, głównie wśród młodzieży:

Lp.	Zadanie	Działanie
Sposób realizacji: 1.1 Ograniczenie dostępności zakupu napojów alkoholowych, osobom niepełnoletnim oraz opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej		
1.1.1	Ograniczenie dostępności do zakupu alkoholu, dla osób niepełnoletnich poprzez podniesienie poziomu świadomości	<p>1.1.1.1. Prowadzenie kampanii edukacyjnych mających na celu ograniczenie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez osoby nieletnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szkolenia dla personelu sklepów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, - działania prewencyjne i edukacyjne skierowane do personelu dyskotek i klubów młodzieżowych, - udział w ogólnopolskich kampaniach o podobnym charakterze.
		<p>1.1.1.2. Działania skierowane do dzieci i młodzieży mające na celu opóźnienie inicjacji alkoholowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych, opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do rówieśników, - warsztaty, recitale profilaktyczne oraz informacyjno – edukacyjne dla dzieci i młodzieży
		<p>1.1.1.3. Dostarczenie dzieciom i młodzieży wiedzy na temat zagrożeń spowodowanych wchodzeniem w ryzykowne sytuacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - programy informacyjno – edukacyjne, - grupowe zajęcia profilaktyczne o charakterze edukacyjnym dotyczące utrwalania umiejętności psychologicznych, podejmowania racjonalnych decyzji w sytuacji kontaktu z substancjami psychoaktywnymi, radzenia sobie z presją grupy, rozwijania postaw prozdrowotnych, - prowadzenie programów promujących zdrowy styl życia
1.1.2	Administracyjne ograniczenie dostępności do zakupu napojów alkoholowych, osobom niepełnoletnim	<p>1.1.2.1 Przeprowadzenie kontroli sklepów i lokali gastronomicznych w zakresie przestrzegania przepisów prawnych (kontrola zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, głównie w miejscach, w których przebywa młodzież)</p>

Sposób realizacji: 1.2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży:

1.2.1.	Prowadzenie selektywnej akcji edukacyjnej i informacyjnej, celem zwiększenia świadomości i odpowiedzialności odbiorców realizowanych programów	<p>1.2.1.1. Zwiększanie świadomości lokalnego społeczeństwa na temat zagrożeń związanych z ryzykownym pićciem alkoholu oraz jego nadużywaniem:</p> <ul style="list-style-type: none">- udział w kampaniach i akcjach ogólnopolskich ,- organizowanie lokalnych akcji profilaktycznych wspólnie z jednostkami organizacyjnymi z terenu gminy Świecie <p>1.2.1.2. Promowanie postaw prawidłowo funkcjonującej rodziny:</p> <ul style="list-style-type: none">- udział w kampaniach i akcjach ogólnopolskich ,- organizowanie lokalnych akcji profilaktycznych wspólnie z jednostkami organizacyjnymi z terenu gminy Świecie <p>1.2.1.3. Szkolenia i edukacja w zakresie profilaktyki uzależnienia od alkoholu:</p> <ul style="list-style-type: none">- szkolenia oraz spotkania dla pedagogów, wychowawców i rodziców w aspekcie problemu przemocy w rodzinie, jako konsekwencja nadużywania alkoholu- szkolenia w zakładach pracy
--------	--	---

Cel główny Nr 2: Zwiększenie dostępności do terapii i rehabilitacji dla osób uzależnionych od alkoholu.

Lp.	Zadanie	Działanie
Sposób realizacji: 2.1. Uzupelnienie oferty NFZ oraz zapewnienie odpowiedniej pomocy terapeutycznej		
2.1.1	Uzupelnienie oferty NFZ oraz zapewnienie odpowiedniej pomocy terapeutycznej	2.1.1.1. W ramach otwartego konkursu ofert, zakup usług zdrowotnych dla osób uzależnionych od alkoholu w wczesnej fazie uzależnienia oraz po przebytej terapii w ośrodku terapii uzależnień – program „After Care”
Sposób realizacji: 2.2. Zapewnienie oferty interwencyjnej, motywującej i leczniczej w sytuacji ostrych problemów alkoholowych, w tym zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego		
2.2.1.	Wzmocnienie działań związanych z motywowaniem osób uzależnionych, do leczenia, które nie wyrażają zgody na dobrowolne podjęcie terapii	2.2.1.1. Zwiększenie działań motywacyjnych wobec osób uzależnionych i ich rodzin, głównie wobec osób, które nie chcą dobrowolnie podjąć leczenia: - zapewnienie badań i opinii biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia, - zwiększenie współpracy z Sądem Rejonowym w Świeciu, a także z placówkami odwykowymi

Cel główny Nr 3: Poprawa funkcjonowania rodziny, w której występuje przemoc domowa, a także problem nadużywania alkoholu

Lp.	Zadanie	Działanie
Sposób realizacji 3.1.: Pomoc rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych		
3.1.1	Bezpośrednie wsparcie dla dzieci i młodzieży wywodzących się z rodzin niewydolnych wychowawczo	3.1.1.1. Prowadzenie Świetlicy Profilaktyczno – Wychowawczej „Gniazdo” na terenie gminy Świecie
3.3.: Udzielenie pomocy rodzinom, w których występuje przemoc		
3.3.1.	Objęcie pomocą ofiar przemocy domowej	1.3.1.1. Kompleksowe objęcie pomocą rodziny z problemem przemocy poprzez Zespół Interdyscyplinarny 1.3.1.2. Zapewnienie środków finansowych na zadania ujęte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 - 2015

Cel główny Nr 4: Zwiększenie skuteczności działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Lp.	Zadanie	Działanie
4.1.	Zapewnienie większej skuteczności Programu	<p>4.1.1. Docieranie z problematyką profilaktyki uzależnień do coraz to szerszych kręgów społeczności lokalnej, np. zakładów pracy na terenie gminy Świecie.</p> <p>4.1.2. Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych</p>
4.2.	Wsparcie Gminnego Programu Profilaktyk i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<p>4.2.1. Wspomaganie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminnego, wymienionego Programu przez:</p> <p>- zapewnienie środków finansowych na szkolenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>

V. Strategiczne kierunki realizacji Programu

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy wyodrębniono obszary problemowe dotyczące gminy Świecie, które wymagają:

1. zwiększenia świadomości lokalnego społeczeństwa odnośnie problemu nadużywania alkoholu oraz idących za tym konsekwencji,
2. rozszerzenia oferty profilaktycznej dla dzieci i młodzieży,
3. działań profilaktycznych kierowanych do nauczycieli, rodziców/opiekunów prawnych,
4. zwiększenia ilości kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, by wyeliminować miejsca, gdzie młodzież może dokonać zakupu alkoholu,
5. współpracy jednostek stykających się bezpośrednio z problemem nadużywania alkoholu.

VI. Priorytety

Zasadniczym, a zarazem długofalowym celem niniejszego Programu jest zminimalizowanie zjawiska nadużywania alkoholu w środowisku lokalnym. Aby jednak ten cel osiągnąć, wyznaczono krótkookresowe zadania. Są nimi:

1. zajęcia profilaktyczne obejmujące ćwiczenia odmawiania picia, nieulegania naciskowi grupy, obrony własnych postaw i przekonań,
2. programy profilaktyczne obejmujące coraz młodsze grupy wiekowe,
3. zwiększenie dostępności do terapii i rehabilitacji dla osób uzależnionych od alkoholu,
4. poprawa funkcjonowania rodziny, w której występuje przemoc domowa, a także problem nadużywania alkoholu,
5. zwiększenie skuteczności działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w naszej gminie,
6. współdziałanie oraz pomoc w szkoleniu grup zawodowych i osób związanych bezpośrednio lub pośrednio z realizacją gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych.

VII. Zasady Finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Finansowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dokonywane jest z budżetu gminy, głównie ze środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Członkom Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia ogłaszanego przez Prezesa GUS – za każde posiedzenie.

KOORDYNATOR
Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Subkaoska
mgr Klaudia Subkaoska